

מסורת הש"ס

(א) נמכר למנוח קנה. ועשירי... (ב) קנה. (ג) קנה. (ד) קנה. (ה) קנה. (ו) קנה. (ז) קנה. (ח) קנה. (ט) קנה. (י) קנה. (יא) קנה. (יב) קנה. (יג) קנה. (יד) קנה. (טו) קנה. (טז) קנה. (יז) קנה. (יח) קנה. (יט) קנה. (כ) קנה. (כא) קנה. (כב) קנה. (כג) קנה. (כד) קנה. (כה) קנה. (כו) קנה. (כז) קנה. (כח) קנה. (כט) קנה. (ל) קנה.

רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי חזמל למול את המינוק. וקאי אמתניתין דפרקין דלעיל^א דסליק מיניה וכל זכרי מילה עושין בשבת: **מגולה**. זפני הכל ובגמרא מפרש אמאי מנריך ליה לגליייה: **ובסכנה**. שגזרו ארמאים^ב על המילה: **מכסהו ע"פ עדים**.

רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי מע"ש מביאו בשבת מגולה ובסכנה מכסהו ע"פ עדים ועוד אומר ר"א בורתים עצים לעשות פחמין לעשות^ג (כלי) ברזל^ד כלל אומר ר"ע כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת^ה (ומילה) שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת: **גמ'** איבעיא להו מעמא דר"א משום חבובי מצוה או דילמא משום חשדא למאי נפקא מינה לאתווי מכוסה ע"פ עדים אי אמרת משום חבובי מצוה מגולה אין מכוסה לא אלא אי אמרת משום חשדא אפי' מכוסה שפיר דמי מאי איתמר א"ר לוי לא אמרה ר"א אלא לחבובי מצוה תניא נמי הכי מביאו מגולה ואין מביאו מכוסה דברי ר"א אומר רב אשי מתני' נמי דיקא דקתני ובשעת הסכנה מכסהו ע"פ עדים בסכנה אין שלא בסכנה לא שמע מינה משום חבובי מצוה מביאו מכוסה דברי ר"א ר' יהודה אומר משום

רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי מביאו בשבת מגולה. *וא"ת ויציאו המינוק אל כל כלי דהשתא ליכא איסור שבת כלל דהאי נושא את עצמו וי"ל דקטן כר"ך ולאחר המילה היה כר"ך להחזירו לאמו ואו הוי כפות^ו לפי שהוא חולה כדאמרין ציומא (דף סו:): אפי' תימנא ר' נתן חולה שאני וגם אמו שהיא מסוכנת לא תוכל לנא אלל המינוק ועוד י"ל כיון דיותר צקל ציאו הכלי משיציה המינוק שרי ר"א כדי למהר המנוה כדמוכח בגמרא דאמר פעם אחת שכחו ולא הביאו חזמל מע"ש והציאו בשבת שלא צרזנו שהציאו דרך חלרות וגנום וקרפיות והיו יכולין להביא דרך רה"ר אלמא דשרי ר"א דרך רה"ר דהוי דאורייתא^ז (כדי למהר המנוה) שיקלי לעשות צבעין^ח דליכא אלא איסורא דרבנן:

שש אנבי. צמדרש (שומר טוב) למנכח על השמינית כתיב הנדרש על המילה שהיא בשמינית וכן אמרי' (ו) (פ"ח פ' כ"ט) ויעש אברהם שמה גדול ציוס הגמל את יצחק ציוס ה"ג מל את יצחק דהיינו ציוס השמיני דמילה כמנ"ה ה"ג. ר"מ: אומר ליה כנפי יונה. הרי שלל אמר עצמו לומר מפילין הן. רבינו שמואל: שלל

ר"א גוהגין היו בשעת הסכנה שהיו מביאין מכוסה ע"פ עדים איבעיא להו עדים דקאמר איהו וחד או דילמא הוא ותרי ת"ש ובסכנה מכסהו ע"פ עדים אי אמרת ב"שלאמא הוא ותרי שפיר אלא אי אמרת הוא וחד מאי עדים שראוים להעיד במקום אחר: ועוד אומר ר"א: ת"ר במקומו של ר"א היו כורתין עצים לעשות פחמין לעשות ברזל בשבת במקומו של ר' יוסי הגלילי היו אוכלין בשר עוף בחלב לוי איקלע לבי יוסף רישבא קריבו ליה רישא ד'טווחא בחלבא לא אכל כי אתא לקמיה דרבי א"ל אמאי לא תשמתינהו א"ל אתריה דר' יהודה בן בתירה הוה ואמינא דילמא דרש להו בר' יוסי הגלילי דרתנן ר' יוסי הגלילי אומר נאמר ולא תאכלו כל נבלה ונאמר ולא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם א"ר יצחק עיר אחת היתה בא"י שהיו עושין כר"א והיו מתים בומנן ולא עוד אלא שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה גזרה על ישראל על המילה ועל אותה העיר לא גזרה: תניא רשב"ג אומר כל מצוה שקיבלו עליהם בשמחה כגון מילה דכתיב^ב שש אנבי על אמרתך כמוצא שלל רב עדיין עושין אותה בשמחה וכל מצוה שקבלו עליהם בקמטה יגון עריות דכתיב^ג וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו ע"פ עסקי משפחותיו עדיין עושין אותה בקמטה דליכא חובה דלא רמו בה תיגרא תניא ר"ש בן אלעזר אומר כל מצוה שמסרו ישראל עצמן עליהם למיתה בשעת גזרת המלכות^ד כגון עבודת כוכבים ומילה עדיין היא מוחזקת בידם וכל מצוה שלא מסרו ישראל עצמן עליה למיתה בשעת גזרת המלכות^ה כגון תפילין עדיין היא מרופה בידם דא"ר ינאי תפילין צריכין גוף נקי כאלישע בעל כנפים מאי היא אמר אביי שלא יפיה בהם רבא אמר שלא יישן בהם ואמאי קרו ליה אלישע בעל כנפים שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה גזרה על ישראל שכל המניח תפילין על ראשו יקרו את מוחו והיה אלישע מניח תפילין ויצא לישוק וראהו קסדור אחד רץ מלפניו ורץ אחריו כיון שהגיעו אצלו נמלן מראשו ואחזן בידו א"ל מה בידך אמר לו כנפי יונה פשט את ידו ונמצאו בה כנפי יונה לפיכך היו קוראין אותו בעל כנפים^ו מאי שנא כנפי יונה דא"ל ולא א"ל שאר עופות משום דדמיא כנסת ישראל ליונה שנאמר^ז כנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה בירקרק חרוץ מה יונה זו כנפיה מגינות עליה אף ישראל מצות מגינות עליהן: א"ר אבא בר רב אדא א"ר יצחק פעם אחת שכחו ולא הביאו איזמל מערב שבת והביאוהו בשבת [דרך חצירות] שלא

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פ"ב מהלכות מילה הלכה ו סמג עין כה עוש"פ א"ר סי' שלל ספיקו ו ומוש"פ י"ד סימן כס ספיקו ב: ב ב עוש"פ י"ד סימן רפה ספיקו י: ג ג מיי פ"ב מהלכות איסורי ביאה ה"ל י"ז סמג לאון קד:

לעוי רש"י

פורי"ד. לחפרו.

מוסף רש"י

כורתים עצים לעשות לנר ציוס כדי לעשות ברזל חזמל של מילה. דקסבר ר"א מכשירי מנוה דחזין שבת כמנוה עמיה (וימות ד. חולין קמ"ג). עמיה אף לו חזמל למנוה כיומין ע"ס לעשות פחמין ועשין חזמל (חולין ש"ט). שילא יפיה בהם. שילא לעמיה עמיה בשעת הכות (לעיל ש"ט). שלא ישן בהם. שמה יפיה לו יראה קרי, אכל א"ל יוכל להסיר שלל ע"ן צקן. כל גופוס יקיים כהמיה שיעלין להמדר עמלן (ש"ט). יקרו את מוחו. שהוא מתת הפילין. לשון נקור עינים (ש"ט). קסדור. ממשטר"ל שהוא ממונה על כך (ש"ט). כנפי יונה. כדמפסל לקמיה מפני שסם מלות הס מניגים לפרש"ל והוא לס כנפיים ליונה שהיא משמלת ליונה והמלות כנפיים (ש"ט). כנפיה מגינות עליה. מן הלכה ומכל עוף ואדם הלא עליה היא נלחמת ומזה בראש גבה. מה שאלן כן כשאר עופות (ש"ט) ועי"ז בברכות ג:).

רבינו הגנאל

הני עדים שנים אחרים ודלתי מביאין, או דלמא הוא ואחר, ולא איפשטא בהדיא. לוי איקלע לבי יוסף רישבא קריבו ליה רישא ד'טווחא בחלבא לא אכל כי אתא לקמיה דר' איל מ"ט א שמתנינהו. איל אתא דר' יהודה בן בתירה, ואמרין דלמא דר"ש להו כרבי ויסי הגלילי דסבר יצא עוף שאין לו חלב אם. א"ר יצחק עיר אחת היתה בא"י שהיו עושין כר' אליעזר והיו מיתה מתין בומנן, ולא עוד אלא שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה שמר על ישראל על המילה ועל אותה העיר לא גזרה. אכל השבת ואין הלבית כר"א, ולא כר' יוסי הגלילי שמתיר בשר עוף בחלב, ולא כרבי ינאי שאמר תפילין צריכין גוף נקי כאלישע בעל כנפים. ומפריש רבנן כי לא אמר רבי ינאי אלא בשעת השמד, וסמךך הדוא עירק ועבדי ליה נס. אמר רבין בר רב אדא א"ר יצחק פעם אחת שכחו ולא הביאו איזמל מע"ש והביאוהו בשבת

(א) נראה דל"ל לחכר כל השמג הזה מ"מ אף הלכה כר"א וכו'.

שלא

תורה אור השלם

1 לא תאכלו כל נבלה לר אשר בשערך תתנהו ואכלה או מבר לברי כי עם קדוש אתה לוי אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו דברים די א: 2 שש אנבי על אמרתך כמורא שקל רב: 3 וישמע משה את הקעם כבה למשפחותיו איש לפתח אהליו ותר אף הן מאד ובעיניו מושך ר"ע: במדבר י א י 4 אם תשבחו בן שפתים כנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה בירקרק חרוץ: תהלים סח די

הגרות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומני וכו' ואמאי קרי להו: (ב) תו"ס ד"ה ר' אליעזר וכו' וכו' הוי כפות. י"ב מ"ג כפית המלטה דף דף ע"א: (ג) בא"י כתיב למטה המנוה. י"ב ע"ג כסף עיניו דף קג ע"ג כמפסות ד"ה מה לו: (ד) ד"ה שש וכו' וכן אמרי' במדרש ויעש אברהם:

גליון הש"ס

גמ' שילמא הוא ותרי. עיין משנת הלכות מ"א סי' פ"ט: תו"ס ד"ה רבי אליעזר וכו' וא"ת ויבא התינוק. עיין לעיל דף כ"ג ע"א מוספת ד"ה אלל שם בא"ר כר' הלכה הגמיה: עיין עיניו דף קג ע"ג מוס' ד"ה מה לו:

רבינו הגנאל

פרק תשעה עשר רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי מערב שבת מביאו בשבת מגולה וכו'. ואיבעיא לן האי דקתני ר' אליעזר אומר מביאו מגולה משום חבובי מצוה הוא, או משום שלא יחשדוהו שהוציא חפציו שמונים, לפיכך מנלוהו שיראו כי סמין של מצוה הוא. ופשטא דמשום חבובי מצוה הוא, היכי דליכא סכנה ותוב איבעיא לן האי דתנא ג"א: דתנן במתניא דברי הוריות משום רבי אליעזר ונחיה היינו בסכנה מביאין אותו (בסכנה) מכוסה ע"פ עדים,

דקן

פועם אחת שכחו ולא הביאו איזמל מערב שבת והביאוהו בשבת [דרך חצירות] שלא

שלא

דקן

פועם אחת שכחו ולא הביאו איזמל מערב שבת והביאוהו בשבת [דרך חצירות] שלא

שלא